

N:o 57.

Ank. till Riksd. Kansli den 9 Maj 1879, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion angående beviljande af statsbidrag för ny tomtreglering i Hudiksvall i följd af den staden senast öfvergångna brand.

(R. A.)

I en inom Andra Kammaren väckt, till Stats-Utskottet remitterad motion (N:o 54) har Herr *W. von Rehausen* förmält, att vid den eldsvåda, som den 7 Augusti 1878 härjade i Hudiksvall, hade ödelagts 35 tätt bebyggda tomter, hvarförutom å 14 andra tomter befintliga magasin och mindre byggnader nedbrändes. Om denna ödelagda stadsdel skolat åter uppbyggas på de gamla i allmänhet små tomterna, med dess smala gator oförändrade, utan esplanader och större öppna platser, eller efter en plan, som staden med egna inskränkta tillgångar kunnat mäktat genomföra, så skulle kostnaderna blifvit jemförelsevis mindre betydliga; men då, i sundhetens och det allmänna välbefinnandets intresse samt till förekommande af de stora vådorna för eldsolycka i en tätt bebyggd stad, Kongl. Maj:ts nådiga byggnadsstadga för rikets städer bestämde ej allenast helt annan bredd för gator, än den, som i denna stadsdel förut fans, utan ock öppna platser och esplanader med planteringar för befordrande af sundhet, trefnad och skydd, samt den af Kongl. Maj:t fastställda regleringsplan för staden måste följas, så förökades kostnaden för stadsdelens ordnande och bebyggande i hög grad. Ännu mera måste detta ega rum när, såsom här vore fallet, gator och esplanader efter berörda regleringsplan icke ginge i samma riktning, som de gamla gatorna, utan öfverallt korsade dessa, i följd

hvaraf inga andra delar af de gamla gatorna kunde till samma ändamål användas än de små stycken, som afskuros vid de nya gatornas öfvergångar. En gifven följd häraf hade blifvit, att en högst betydlig areal af tomter måst inlösas för anläggning af gator, torg och esplanader, utom det att flere byggnader, som nu hade sin plats der de nya gatorna skulle framgå, måste lösas och inköpas.

Då stadsdelen vore lågt och sankt belägen, måste en ganska kostsam, i författningarne föreskrifven dränering företagas, och i följd af gatornas förändrade riktning vore en ny bro öfver den kanal, som skilde denna del från den öfriga staden, nödvändig.

En följd af den nya regleringsplanen vore ock, att den söder ifrån till staden ledande landsväg borde, i sammanhang med stadsdelens ordnande och bebyggande, förändras och omläggas.

Enligt af anställd ingenjör uppgjord och af stadens drätselkammare kontrollerad beräkning, som finnes motionen bifogad och den 19 December 1878 blifvit af stadsfullmäktige i Hudiksvall såsom kostnadsförslag godkänd, skulle samtliga de, för den nedbrända stadsdelens ordnande, nödvändigaste kostnaderna uppgå till 141,250 kronor.

Att genom debitering betäcka det erforderliga beloppet skulle, enligt motionärens åsigt, för stadens invånare blifva allt för betungande, helst stadens budget tyngdes af skulder, hvilka finnas i motionen närmare angifna.

Herr von Rehausen har därför, med förmälan tillika att stadsfullmäktige i Hudiksvall till Kongl. Maj:t ingått med underdånig ansökning om nådig proposition till Riksdagen af enahanda innehåll, som förevarande motion, anhållit, att Riksdagen måtte bevilja staden Hudiksvall ett låneunderstöd af 80,000 kronor och ett anslag af 40,000 kronor — eller de belopp, som stadsfullmäktige hos Kongl. Maj:t begärt — för ofvanberörda kostnaders bestridande.

I en den 7 sistlidne Mars till Stats-Utskottet aflåten skrifvelse har Herr Statsrådet och Chefen för Civildepartementet gifvit Utskottet till känna, att, vid föredragning nämnda dag af stadsfullmäktiges ofvanberörda underdåniga ansökning, Kongl. Maj:t, enär handlingarne i detta ärende blifvit fullständiga först efter det nådiga propositionen om statsverkets tillstånd och behof till Riksdagen aflåtits, funnit sig icke böra under för handen varande förhållanden aflåta till nu församlade Riksdag nådig framställning i förevarande ämne; men, med afseende derå att, efter hvad känt vore, motion i enahanda syfte blifvit hos Riksdagen väckt och till Stats-Utskottets behandling hänvisats, i nåder förordnat, att handlingarne borde genom Departementschefen öfver-

lemnas till Stats-Utskottet, så att de måtte kunna hos Utskottet komma under öfvervägande i sammanhang med handläggningen af motionen.

De med Departementschefens nämnda skrifvelse till Utskottet öfverlemnade handlingar utgöras af:

Stadsfullmäktiges underdåniga ansökning af den 23 December 1878 med tillhörande kostnadsberäkning, af enahanda innehåll som ifrågavarande motion och den dervid fogade kostnadsberäkning;

Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes i Gefleborgs län underdåniga skrifvelse den 2 sistlidne Januari, deri stadsfullmäktiges ansökning blifvit till nådigt afseende förordad; samt

Kongl. Öfverintendentsembetetets infortrade, den 21 sistlidne Januari afgifna underdåniga utlåtande, deruti Öfverintendentsembetet — efter tagen kännedom af det stadsfullmäktiges ansökning bifogade kostnadsförslag, slutande å 141,250 kronor, hvilket, för så vidt det kunnat af Öfverintendentsembetet bedömas, ej från embetets sida föranledt till någon anmärkning — i betraktande af de betydliga omkostnader, hvilka måste tillskyndas stadens invånare derigenom, att den för staden nådigt fastställda regleringsplan påkallade, till följd af eldsvådan, ett genomförande på en gång i stället för, jemlikt § 15 af nådiga byggnadsstadgan, efter hand och i den mån nybyggnader kunnat komma i fråga eller eljest tillfälle yppats, lika med Kongl. Maj:ts Befallningshafvande förordat ansökningen till nådigt afseende.

Då, beträffande kostnaderna för ifrågavarande reglering, någon fullständig, vederbörligen granskad utredning icke, så vidt af handlingarne framgår, förefinnes, och då vidare staden Hudiksvalls behof af det sökta statsbidraget ej heller blifvit ådagalagdt, anser Utskottet sig icke kunna tillstyrka bifall till förevarande motion, utan hemställer,

att Herr von Rehausens ifrågavarande motion
ej må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 9 Maj 1879.

På Stats-Utskottets vägnar:

CARL EKMAN.
